

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΖΩΟΑΝΘΡΩΠΟΝΟΣΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Βερανζέρου 46

Ταχ. Κωδ.: 104 38, Αθήνα

Πληροφορίες: Κ. Αλεξάκη,
Η. Φράγκου

Τηλέφωνο: 210 2125727,
210 5271616

Ηλ. Ταχυδρ.: kalexaki@minagric.gr,
ifragkou@minagric.gr

ΠΡΟΣ: Αποδέκτες Πίνακα Διανομής

Θέμα: «Ορισμός της περιοχής διενέργειας του προγράμματος εμβολιασμού των κόκκινων αλεπούδων έναντι του ιού της λύσσας, για τα έτη 2024 και 2025, καθώς και καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής της ενεργητικής επιτήρησης (πρόγραμμα αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας του εμβολιασμού)».

ΑΠΟΦΑΣΗ

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της υπ' αρ. 331/10301/25.01.2013 (ΦΕΚ Β' 198/05.02.2013) Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΚΥΑ) «Πρόγραμμα επιτήρησης και καταπολέμησης της λύσσας στην Ελλάδα», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
2. Το υπ' αρ. 97/2017 (ΦΕΚ Α' 138/15.09.2017) ΠΔ «Οργανισμός του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων».
3. Το υπ' αρ. 79/2023 (ΦΕΚ Α' 131/27.06.2023) ΠΔ «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
4. Την υπ' αρ. 3065 (ΦΕΚ Β' 4527/13.07.2023) Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Σταύρο Κελέτη».
5. Τον υπ' αρ. 2016/429 Κανονισμό (ΕΕ) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, σχετικά με τις μεταδοτικές νόσους των ζώων και για την τροποποίηση και την κατάργηση ορισμένων πράξεων στον τομέα της υγείας των ζώων («Νόμος για την Υγεία των Ζώων») (L 84/1/31.03.2016).
6. Τον υπ' αρ. 2020/689 Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) της Επιτροπής, για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/429 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους κανόνες για την επιτήρηση, τα προγράμματα εκρίζωσης και το καθεστώς απαλλαγμένου από νόσο για ορισμένες καταγεγραμμένες και αναδυόμενες νόσους (L 174/211/03.06.2020).
7. Το Παράρτημα ΙΙΙ, Μέρος Ι του υπ' αρ. 2021/620 Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) της Επιτροπής για τη

θέσπιση κανόνων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/429 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την έγκριση του καθεστώτος απαλλαγμένου από νόσο και του καθεστώτος μη εμβολιασμού ορισμένων κρατών μελών ή ζωνών ή διαμερισμάτων τους, όσον αφορά ορισμένες καταγεγραμμένες νόσους και την έγκριση προγραμμάτων εκρίζωσης των εν λόγω καταγεγραμμένων νόσων (L 131/78/16.04.2021).

8. Την από 09.12.2019 ορθή επανάληψη του υπ' αρ. 126668/06.12.2019 εγγράφου της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Ένταξη στο ΠΔΕ του υπόλοιπου μέρους του συγχρηματοδοτούμενου προγράμματος της Εξυγίανσης του Ζωικού Κεφαλαίου της Χώρας».
9. Την υπ' αρ. 1363 Απόφαση της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων με αρ. πρωτ. 44405/12.05.2023.
10. Την από 14.12.2023 παρουσίαση στη Μόνιμη Επιτροπή για τα φυτά, τα ζώα, τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές της Γενικής Διεύθυνσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Υγεία και την Ασφάλεια Τροφίμων με θέμα: «Αποτέλεσμα της αξιολόγησης των κτηνιατρικών προγραμμάτων που υποβλήθηκαν από τα Κράτη-Μέλη και Τρίτες Χώρες για τη συγχρηματοδότησή τους από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το 2024 των κτηνιατρικών προγραμμάτων από την ΕΕ για το 2024».
11. Το γεγονός ότι οι δαπάνες για την εφαρμογή του προγράμματος εμβολιασμού των κόκκινων αλεπούδων έναντι του ιού της λύσσας και της αξιολόγησης της αποτελεσματικότητάς του, βαρύνουν τις πιστώσεις της ΣΑΕ 082/2 του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με συγχρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕ).
12. Την υπ' αρ. πρωτ. 43/10197/12.01.2024 εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 1

Σκοπός και διάρκεια του προγράμματος

1. Με την παρούσα απόφαση εγκρίνεται η εφαρμογή του προγράμματος του δια του στόματος εμβολιασμού της άγριας πανίδας (κόκκινες αλεπούδες) κατά της λύσσας, σύμφωνα με την υπ' αρ. 331/10301/25.01.2013 (ΦΕΚ Β' 198/05.02.2013) Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) (άρθρο 1, παρ. β), για τα έτη 2024 και 2025.
2. Το πρόγραμμα εμβολιασμών εφαρμόζεται δύο (2) φορές το χρόνο, κάθε άνοιξη (εντός του διμήνου Απριλίου-Μαΐου) και φθινόπωρο (Οκτώβριος-Νοέμβριος).
3. Σκοπός του προγράμματος είναι: α) η προστασία της Δημόσιας Υγείας και της Υγείας των Ζώων από το νόσημα, β) η διασφάλιση της ανοσοποίησης της άγριας πανίδας, γ) η διασφάλιση της εκρίζωσης της λύσσας στα ζώα, σε όλη την επικράτεια, δ) η επιζωοτιολογική επιτήρηση και ο έλεγχος της λύσσας στους πληθυσμούς των ζώων της άγριας πανίδας (κόκκινες αλεπούδες), που αποτελούν τον ειδικό στοχευόμενο πληθυσμό, ως ζώα που λειτουργούν ως δεξαμενή του ιού στη χώρα, ε) η επιζωοτιολογική επιτήρηση και ο έλεγχος της λύσσας σε πληθυσμούς άλλων θηλαστικών ζώων, που ανήκουν στο γενικότερο στοχευόμενο πληθυσμό, στ) η διατήρηση του καθεστώτος απαλλαγής από τη λύσσα στη χώρα.

ΑΡΘΡΟ 2

Ορισμοί

Για την εφαρμογή του προγράμματος, ισχύουν οι ορισμοί του υπ' αρ. 2016/429 Κανονισμού (ΕΕ) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (άρθρο 4) και του υπ' αρ. 2020/689 Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) της Επιτροπής, άρθρο 2, καθώς και οι ορισμοί της υπ' αρ. 331/10301/25.01.2013 (ΦΕΚ Β' 198/05.02.2013) ΚΥΑ, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με την υπ' αρ. 3941/120925/07.10.2013 Απόφαση.

ΑΡΘΡΟ 3**Φορείς – Αρμοδιότητες**

Οι υπεύθυνοι φορείς και οι αρμοδιότητές τους για την εφαρμογή του προγράμματος καθορίζονται στο άρθρο 3, της υπ' αρ. 331/10301/25.01.2013 (ΦΕΚ Β' 198/05.02.2013) ΚΥΑ, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

ΑΡΘΡΟ 4**Ορισμός της περιοχής διενέργειας του προγράμματος εμβολιασμών και λεπτομέρειες της εφαρμογής του**

1. Ορίζονται οι Περιφερειακές Ενότητες (ΠΕ) της χώρας, σύμφωνα με την υπ' αρ. 331/10301/25.01.2013 (ΦΕΚ Β' 198/05.02.2013) ΚΥΑ (άρθρο 1, παρ. ε), στις οποίες θα διενεργηθεί το πρόγραμμα του δια του στόματος εμβολιασμού των κόκκινων αλεπούδων κατά της λύσσας την άνοιξη και το φθινόπωρο για τα έτη 2024 και 2025.
2. Οι ΠΕ απεικονίζονται στον Πίνακα 1 και τον Χάρτη 1 (επισημασμένες με χρώμα περιοχές) της παρούσας και είναι οι ακόλουθες: Θεσσαλονίκης (τμήμα αυτής), Κιλκίς, Σερρών (τμήμα αυτής), Πέλλας, Ημαθίας (τμήμα αυτής), Κοζάνης, Γρεβενών (τμήμα αυτής), Καστοριάς, Φλώρινας, Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων (τμήμα αυτής), Πρέβεζας (τμήμα αυτής), Ροδόπης, Ξάνθης, Έβρου, Καβάλας (τμήμα αυτής) και Δράμας. Η συνολική έκταση όπου θα διενεργηθούν εναέριοι εμβολιασμοί εκτιμάται ότι θα είναι περίπου 30.000 km², εξαιρουμένων των περιοχών που αφορούν σε υδάτινες επιφάνειες, ποταμούς, εθνικό και επαρχιακό δίκτυο, αστικές περιοχές και οικισμούς.
3. Ο εμβολιασμός θα πραγματοποιηθεί με δολώματα φέροντα εμβόλιο κατά της λύσσας και η διασπορά τους θα γίνει με ρίψη από αέρος. Υπολογίζεται η διασπορά κατά μέσο όρο 20-25 δολωμάτων και, πάντως, όχι λιγότερο από 20, ανά km² επιφάνειας.
4. Εμβολιασμός δεν εφαρμόζεται σε κατοικημένες αστικές και περιαστικές περιοχές, μεγάλα οδικά δίκτυα και λίμνες.
5. Η εποπτεία του προγράμματος εμβολιασμού των κόκκινων αλεπούδων διενεργείται σε καθημερινή βάση κατά την διάρκεια της εμβολιαστικής εκστρατείας από υπάλληλο του Τμήματος Ζωοανθρωπονόσων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων (ΔΥΖ) και από υπάλληλο του Τμήματος Τοπογραφικής της Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων και Αγροτικών Υποδομών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥπΑΑΤ), με τη συνδρομή των αρμόδιων Κτηνιατρικών Αρχών των περιοχών εμβολιασμού ή των περιοχών, όπου εδρεύουν οι αερολέσχες εκκίνησης των αεροσκαφών.

ΑΡΘΡΟ 5**Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής της ενεργητικής επιτήρησης (αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των εμβολιασμών)**

1. Για τον έλεγχο και την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των εμβολιασμών και της επιτυχούς ανοσοποίησης των ζώων-στόχων, ξεκινά ένα (1) μήνα μετά το πέρας των εμβολιασμών, «ενεργητική επιτήρηση» ανά ΠΕ της περιοχής εμβολιασμών, η οποία βασίζεται στην θανάτωση και εργαστηριακή εξέταση ενός αριθμού κόκκινων αλεπούδων. Ο αριθμός αυτός καθορίζεται βάσει επιδημιολογικών μελετών και αντιστοιχεί σε τέσσερα (4) ζώα/100 km²/έτος, στην περιοχή εφαρμογής του εμβολιαστικού προγράμματος.
2. Ο αριθμός των ζώων που πρέπει να εξετασθούν ανά ΠΕ, μετά τους εναέριους εμβολιασμούς της εαρινής και της φθινοπωρινής εκστρατείας του 2024 και του 2025, καθορίζεται με εγκύκλιο του Τμήματος Ζωοανθρωπονόσων της ΔΥΖ, κατά την ολοκλήρωση των εμβολιασμών, ανά ΠΕ της περιοχής εμβολιασμών. Ο απαιτούμενος αριθμός ανά 100 km² δειγμάτων-ζώων προς συλλογή, που αφορούν στην ενεργητική επιτήρηση κατανέμεται με τρόπο ώστε, να προέρχεται από όλη την έκταση των ΠΕ όπου πραγματοποιούνται οι εμβολιασμοί της άγριας πανίδας και όχι από το ίδιο ή από γειτονικά σημεία.
3. Η συλλογή των ζώων-δειγμάτων στο πλαίσιο της ενεργητικής επιτήρησης (αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των εμβολιασμών) γίνεται από τα συνεργεία δίωξης που έχουν συγκροτηθεί στις δασικές υπηρεσίες των αποκεντρωμένων διοικήσεων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Δασικό

Κώδικα, στην υπ' αρ. 331/10301/25.01.2013 (ΦΕΚ Β' 198/05.02.2013) ΚΥΑ για το «Πρόγραμμα επιτήρησης και καταπολέμησης της λύσσας στην Ελλάδα», όπως ισχύει και στην υπ' αρ. 127724/784/06.03.2013 εγκύκλιο της Ειδικής Γραμματείας Δασών, τηρώντας τα απαραίτητα μέτρα βιοασφάλειας (γάντια, φόρμες κλπ).

4. Κατά παρέκκλιση, η συλλογή αίματος είναι δυνατό να διενεργείται και από τους φύλακες θήρας, κατόπιν κατάλληλης ενημέρωσης/εκπαίδευσης από τις/τους κτηνιάτρους των αρμόδιων κτηνιατρικών υπηρεσιών των ΠΕ ή από άλλους φορείς και, εφόσον χρειασθεί, σε συνεργασία με τις/τους κτηνιάτρους της αρμόδιας Κτηνιατρικής Υπηρεσίας της περιοχής.

5. Οι αρμόδιοι κτηνίατροι που λαμβάνουν τα απαραίτητα δείγματα από τα ζώα, στο πλαίσιο της αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας των εμβολιασμών, θα ενημερώνονται τηλεφωνικά από την προηγούμενη ημέρα για την ακριβή ημέρα και ώρα εξόδου του συνεργείου, προκειμένου να βρίσκονται σε ετοιμότητα για τη δειγματοληψία του αίματος και της κεφαλής του ζώου που θανατώνεται, μόλις ειδοποιούνται από τα συνεργεία δίωξης. Οι αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές οφείλουν να υποδείξουν στις κατά τόπους δασικές υπηρεσίες και θηροφυλακές, τους χώρους όπου θα προσκομίζονται τα θανατωμένα ζώα, προκειμένου να διενεργείται εν συνεχεία η αιμοληψία και η αποκοπή της κεφαλής από τον κτηνίατρο της αρμόδιας Κτηνιατρικής Υπηρεσίας της περιοχής, σύμφωνα με τις οδηγίες και τα μέτρα Βιοασφάλειας των Παραρτημάτων της υπ' αρ. 331/10301/25.01.2013 (ΦΕΚ Β' 198/05.02.2013) ΚΥΑ, όπως ισχύει.

6. Τα δείγματα (αίμα και κεφαλές ζώων) αποστέλλονται άμεσα, με ταχυμεταφορέα, στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Λύσσα στα ζώα (ΕΕΑΛ), συσκευασμένα σε κατάλληλες συσκευασίες και συνοδευόμενα με τα κατάλληλα συνοδευτικά έγγραφα (Παράρτημα Α).

7. Η συλλογή αίματος θα γίνεται με αιμοληψία από την καρδιά, το συντομότερο δυνατόν μετά τη θανάτωση του ζώου. Η αιμοληψία θα διενεργείται μόνο από άτομα που έχουν εμβολιασθεί έναντι του ιού της λύσσας. Η ποσότητα που απαιτείται είναι τουλάχιστον πέντε (5) ml αίματος, το οποίο συλλέγεται σε φιαλίδια χωρίς αντιπηκτικό και τοποθετείται άμεσα σε ψύξη, όπου και διατηρείται μέχρι και την αποστολή του στο εργαστήριο. Η σήμανση των φιαλιδίων (κωδικός δείγματος, ημερομηνία θανάτωσης) οφείλει να είναι ευκρινής. Για την αποφυγή της αιμόλυσης του δείγματος, συνιστάται η φυγοκέντρησή του και ο διαχωρισμός του ορού.

8. Σε περίπτωση που δεν είναι εφικτή η άμεση μεταφορά των αιμοδειγμάτων στο ΕΕΑΛ και προκειμένου να αποφευχθεί πιθανή αιμόλυση των δειγμάτων, αυτά θα αποστέλλονται στα πλησιέστερα Κτηνιατρικά Εργαστήρια του ΥΠΑΑΤ, προκειμένου να διενεργηθεί φυγοκέντρωση και να απομονωθεί ο ορός. Τα δείγματα ορού θα τοποθετούνται σε ειδικούς περιέκτες χωρητικότητας 1500ml (τύπου *ependorf*) και εν συνεχεία θα φυλάσσονται υπό κατάψυξη (-20°C), ενώ σε εβδομαδιαία βάση θα αποστέλλονται συγκεντρωτικά στο ΕΕΑΛ. Σε αυτήν την περίπτωση, τα δείγματα ορού θα αποστέλλονται με ταχυμεταφορά συνοδευόμενα από τα αντίστοιχα συνοδευτικά έγγραφα (Παράρτημα Α).

9. Στην περίπτωση που δεν είναι εφικτή η συλλογή αίματος από την καρδιά του ζώου, η/ο δειγματολήπτης κτηνίατρος δύναται να εμποτίζει ειδικό διηθητικό χαρτί με αίμα (πχ από την πληγή του ζώου ή κατά την διαδικασία της αποκοπής της κεφαλής) και να το εσωκλείει σε νάιλον σακουλάκι, το οποίο κλείνει ερμητικά και με ασφάλεια (πχ σε *zipper bags*). Το δείγμα θα τοποθετείται εν συνεχεία σε φάκελο και κατά την αποστολή της κεφαλής του ζώου θα τοποθετείται εξωτερικά της δεύτερης συσκευασίας.

10. Το διηθητικό χαρτί πρέπει:

- α) να είναι αυτό που προβλέπεται βάσει των προδιαγραφών του Τμήματος Ζωοανθρωπονόσων του ΥΠΑΑΤ και όχι άλλου τύπου,
- β) να εμποτίζεται σε όλη την επιφάνειά του επαρκώς,
- γ) να μη διαιρείται, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί σε περισσότερες της μιας αλεπούς.

11. Η/Ο δειγματολήπτης κτηνίατρος δύναται να προσκομίζει πήγμα αίματος (το οποίο λαμβάνεται κατά την αποκοπή της κεφαλής της αλεπούς) ή αποξηραμένο πήγμα αίματος, εφόσον δεν είναι εφικτή η συλλογή αίματος από την καρδιά. Το αποξηραμένο πήγμα αίματος πρέπει να τοποθετείται σε αποστειρωμένο φιαλίδιο ή ουροσυλλέκτη και να αποστέλλεται στο ΕΕΑΛ άμεσα. Το φρέσκο πήγμα πρέπει επίσης να τοποθετείται σε αποστειρωμένο φιαλίδιο ή ουροσυλλέκτη, να διατηρείται στο ψυγείο μέχρι την αποστολή του και να αποστέλλεται με παγοκύστες στο ΕΕΑΛ, ώστε να μην διακόπτεται η ψυκτική αλυσίδα.

12. Η σήμανση του φιαλιδίου που περιέχει το αίμα ή τον ορό (κατόπιν φυγοκέντρωσης του αίματος) ή του περιέκτη που περιέχει το εμποτισμένο με αίμα διηθητικό χαρτί πρέπει να είναι όμοια με εκείνη που δίνεται στο κεφάλι, που λαμβάνεται από το ίδιο ζώο.

13. Εφόσον υπάρχει δυνατότητα αποθήκευσης των κεφαλών των αλεπούδων σε καταψύκτες από τις

Περιφερειακές Κτηνιατρικές Αρχές, μπορεί να διενεργείται αποστολή αυτών στο ΕΕΑΛ, σε εβδομαδιαία βάση.

14. Σε κάθε περίπτωση, προκειμένου να διενεργηθεί η αποστολή των δειγμάτων, πρέπει να προηγείται τηλεφωνική επικοινωνία με το ΕΕΑΛ. Θέματα που αφορούν στη λειτουργία των συνεργείων δίωξης (αριθμός και υποστήριξη συνεργείων, ωράριο, τρόπος λειτουργίας, συντονισμός) ρυθμίζονται σε τοπικό επίπεδο από την οικεία Δασική Αρχή, σε συνεργασία με τον Κυνηγετικό Σύλλογο, με κριτήριο την αύξηση του αριθμού δειγμάτων και την κατανομή τους με ομοιογενή τρόπο στη συνολική έκταση εμβολιασμού.

15. Εκτός της κυνηγετικής περιόδου, η θανάτωση και συλλογή δειγμάτων αλεπούδων, στο πλαίσιο της ενεργητικής επιτήρησης (αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των εμβολιασμών), διενεργείται αποκλειστικά από τα μέλη των συνεργείων δίωξης που έχουν ήδη συγκροτηθεί στις Δασικές Υπηρεσίες σε κάθε ΠΕ εφαρμογής του προγράμματος εμβολιασμού. Στην περίπτωση αυτή, η αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας εκδίδει σχετική άδεια για τη χρήση των όπλων και τη συλλογή των δειγμάτων, η οποία αφορά στις ΠΕ εμβολιασμού και μέχρι τον προβλεπόμενο αριθμό δειγμάτων, σύμφωνα με τη διάρκεια της ενεργητικής επιτήρησης (αξιολόγηση αποτελεσματικότητας εμβολιασμών).

16. Όταν οι κυνηγοί και οι ιδιωτικοί φύλακες θήρας των Κυνηγετικών Ομοσπονδιών συνδράμουν στην προσκόμιση δειγμάτων, εντός της κυνηγετικής περιόδου, είτε αυτόνομα, είτε ως μέλη συνεργείων δίωξης, θα πρέπει να έχουν άδεια θήρας σε ισχύ.

17. Οι κυνηγοί μεταφέρουν τα θανατωμένα ζώα σε χώρο που θα τους υποδειχθεί, αμέσως μετά τη θανάτωσή τους, σε συνεννόηση με την/τον κτηνίατρο της τοπικής Κτηνιατρικής Αρχής, λαμβάνοντας τα απαραίτητα μέτρα βιοασφάλειας (υπ' αρ. 331/10301-25/01/2013 ΚΥΑ, ΦΕΚ Β' 198/05.02.2013, όπως ισχύει) και χρησιμοποιώντας κατάλληλη συσκευασία. Για την καλύτερη προετοιμασία, οι κυνηγοί, την προηγούμενη ημέρα της εξόδου τους, ενημερώνουν τηλεφωνικά τις τοπικές κτηνιατρικές υπηρεσίες, προμηθεύονται από εκεί τα απαραίτητα υλικά συσκευασίας για τα ζώα που θανατώνουν (γάντια, μάσκες, σακούλες κλπ) και τους παρέχεται οποιαδήποτε απαραίτητη πληροφορία και ενημέρωση για τον τρόπο συλλογής των ζώων στο πλαίσιο της ενεργητικής επιτήρησης (αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των εμβολιασμών της άγριας πανίδας). Κατόπιν της συλλογής, ενημερώνουν τηλεφωνικά την τοπική Κτηνιατρική Αρχή, προκειμένου να γίνει η παραλαβή των δειγμάτων από την/τον αρμόδια/ο κτηνίατρο.

18. Η κατά το δυνατόν ταχύτερη προσκόμιση των ζώων στις/στους κτηνιάτρους των αρμόδιων κτηνιατρικών αρχών της κάθε περιοχής, κρίνεται απαραίτητη, ώστε να πραγματοποιούν άμεσα την αιμοληψία, την αποκοπή της κεφαλής, τη συσκευασία και την αποστολή στο ΕΕΑΛ στα ζώα.

19. Οι αλεπούδες που συλλέγονται, στο πλαίσιο της ενεργητικής επιτήρησης (αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των εμβολιασμών), θα πρέπει να ανήκουν στον υγιή πληθυσμό ενήλικων ζώων.

20. Το θανατωμένο ζώο που συλλέγεται από τις/τους κυνηγούς πρέπει να συνοδεύεται μέχρι και την παραλαβή του από την αρμόδια τοπική Κτηνιατρική Υπηρεσία, από το «Έντυπο Αποστολής δειγμάτων από κυνηγούς για το πρόγραμμα αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας των εμβολιασμών της άγριας πανίδας έναντι του ιού της Λύσσας» (Παράρτημα Β της παρούσας), πλήρως συμπληρωμένο από την/τον κυνηγό. Εν συνεχεία, τα λοιπά έντυπα συμπληρώνονται από την αρμόδια Κτηνιατρική Αρχή και τα δείγματα κωδικοποιούνται βάσει της παρούσας Απόφασης.

21. Οι έξοδοι των κυνηγών προς αναζήτηση αλεπούδων πραγματοποιούνται κατόπιν συνεννόησής τους με τους Κυνηγετικούς Συλλόγους ή τις Ομοσπονδίες, οι οποίες θα ενημερώνονται τηλεφωνικά, σε εβδομαδιαία βάση, από τις τοπικές κτηνιατρικές υπηρεσίες για τον αριθμό των ζώων που έχουν συλληφθεί, έτσι ώστε να μη γίνει υπέρβαση του ορίου των τεσσάρων (4) ζώων ανά km² ανά έτος, σε κάθε ΠΕ εφαρμογής του Προγράμματος.

22. Η συλλογή του αίματος και της κεφαλής των ζώων θα πραγματοποιείται τηρώντας τα απαιτούμενα μέτρα βιοασφάλειας, από την/τον/τις/τους κτηνίατρο/ους της αρμόδιας κτηνιατρικής υπηρεσίας της περιοχής, μετά από την προσκόμιση αλεπούδων από τις/τους κυνηγούς ή τα συνεργεία δίωξης.

ΑΡΘΡΟ 6

Λοιπές διατάξεις

Περαιτέρω ρυθμίσεις, που αφορούν στο «Πρόγραμμα Επιτήρησης και Καταπολέμησης της Λύσσας στην Ελλάδα» ισχύουν, σύμφωνα με την με αρ. 331/10301-25/01/2013 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β' 198/05.02.2013), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Κάθε νεότερη πληροφόρηση για την εφαρμογή του προγράμματος εμβολιασμού των αλεπούδων, καθώς και για την εφαρμογή της ενεργητικής επιτήρησης (αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των εμβολιασμών) κατόπιν της ολοκλήρωσής τους, αποστέλλεται με σχετική εγκύκλιο του Τμήματος Ζωοανθρωπονόσων της ΔΥΖ του ΥπΑΑΤ προς όλους τους αρμόδιους φορείς και υπηρεσίες.

ΑΡΘΡΟ 7

Διαδικασία σχετικά με τις ενισχύσεις

Η διαδικασία σχετικά με τις ενισχύσεις για τη συλλογή δειγμάτων στο πλαίσιο της εφαρμογής του προγράμματος για τα έτη 2024 και 2025 θα καθοριστεί στην ετήσια ΚΥΑ «Έγκριση προγράμματος οικονομικών αποζημιώσεων, ενισχύσεων και λειτουργικών δαπανών που προκύπτουν από την επιβολή κτηνιατρικών μέτρων εξυγίανσης του ζωικού κεφαλαίου της χώρας (διερεύνηση, πρόληψη, επιτήρηση, έλεγχος, εκρίζωση, έκτακτες επεμβάσεις) στο πλαίσιο εφαρμογής των ισχυουσών ειδικών κτηνιατρικών διατάξεων» των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

ΑΡΘΡΟ 8

Έναρξη Προγράμματος Εμβολιασμών

Ο από αέρος εμβολιασμός προγραμματίζεται να ξεκινήσει εντός της πρώτης εβδομάδας του Απριλίου για κάθε μία από τις εαρινές εκστρατείες των ετών 2024 και 2025, και εντός της πρώτης εβδομάδας του Οκτωβρίου για κάθε μία από τις φθινοπωρινές εκστρατείες των ετών 2024 και 2025. Η έναρξη της ενεργητικής επιτήρησης (αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των εμβολιασμών) ανά ΠΕ θα καθορίζεται για κάθε εκστρατεία των ετών 2024 και 2025 με εγκύκλιο του Τμήματος Ζωοανθρωπονόσων του ΥπΑΑΤ.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

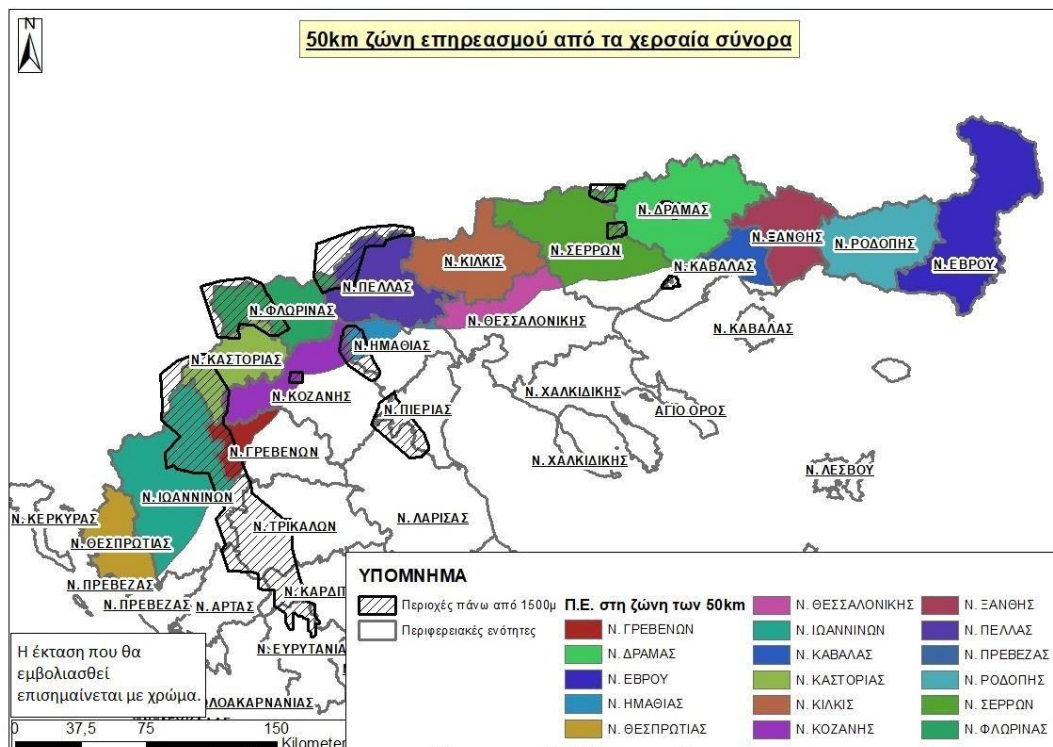
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ

Πίνακας 1. Πίνακας με τις περιοχές διενέργειας εμβολιασμού για τα έτη 2024 και 2025.

α/α	Περιφερειακή Ενότητα
1	Ιωαννίνων (τμήμα)
2	Πέλλας
3	Έβρου (πλην Σαμοθράκης)
4	Σερρών (τμήμα)
5	Κοζάνης
6	Ημαθίας (τμήμα)
7	Φλώρινας
8	Πρέβεζας (τμήμα)
9	Γρεβενών (τμήμα)
10	Ροδόπης
11	Καστοριάς
12	Δράμας
13	Καβάλας (τμήμα)
14	Θεσσαλονίκης (τμήμα)
15	Ξάνθης
16	Κιλκίς
17	Θεσπρωτίας

Χάρτης 1. Χάρτης εμβολιαστικής κάλυψης εμβολιαστικών εκστρατειών για τη λύσσα των ετών 2024 και 2025.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

.....
.....

Πόλη – Ημ/νία

Αρ. πρωτ.....

ΠΡΟΣ:

(Αρμόδιο Εργαστήριο)

Πληρ.: .....

Κοιν.:

Τηλ.: .....

ΘΕΜΑ: Αποστολή δειγμάτων για το Πρόγραμμα Αξιολόγησης της Αποτελεσματικότητας των εμβολιασμών της άγριας πανίδας έναντι του ιού της Λύσσας.

Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΖΩΟ/ΔΕΙΓΜΑ	
Είδος ζώου	
Φύλο του ζώου	
Κατάσταση που βρέθηκε το ζώο	
Τόπος που θανατώθηκε	
Ημερομηνία θανάτωσης	
Όνοματεπώνυμο και ιδιότητα ατόμου που θανάτωσε το ζώο	
Διεύθυνση και τηλέφωνα επικοινωνίας του ατόμου που θανάτωσε το ζώο	
Είδος δείγματος	Κεφάλι ☐ Ολόκληρο ζώο ☐ Αίμα σε φιαλίδιο χωρίς αντιπηκτικό ☐ Ορός ☐ Αίμα σε διηθητικό χαρτί ☐ Πήγμα αίματος ☐
Ημερομηνία συλλογής δείγματος	
Κωδικός δείγματος	
Τοποθεσία συλλογής δείγματος	
Ημερομηνία αποστολής στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς	Κεφαλής: Αιμοδείγματος:
Ημερομηνία αποστολής σε άλλο Κτηνιατρικό Εργαστήριο για την φυγοκέντρηση του αίματος και την παρασκευή ορού	Αίματος:
Ημερομηνία αποστολής δειγμάτων ορού από Κτηνιατρικό Εργαστήριο σε Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς	Ορού:
Μέσο μεταφοράς	
Βοήθησαν άλλα άτομα στην περισυλλογή του δείγματος;(εάν ναι αναγράψτε τα στοιχεία των ατόμων)	
Όνομα και στοιχεία επικοινωνίας υπευθύνου δειγματοληψίας (συλλογή αίματος, αποκοπή κεφαλής ζώου)	Σφραγίδα-Υπογραφή

Β. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ	
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ..... Πληρ.: ..... Τηλ.: ..... Fax :	Πόλη – Ημ/νία Αρ. πρωτ..... ΠΡΟΣ: ΚΟΙΝ:
ΘΕΜΑ: Αποστολή εργαστηριακών αποτελεσμάτων για τη λύσσα μέσα στο πλαίσιο του Προγράμματος Ενεργητικής Επιτήρησης της Λύσσας	
Κωδικός δείγματος	
Ημερομηνία θανάτωσης	
Είδος ζώου	
Είδος δείγματος	Κεφάλι ☐ Ορός ☐ Αίμα σε φιαλίδιο χωρίς αντιπηκτικό ☐
Κατάσταση δειγμάτων	
Αριθμός βιβλίου Εργαστηρίου Ιολογίας του ΚΚΙΑ	
Ημερομηνία παραλαβής δείγματος	
Μέθοδος αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας του από του στόματος εμβολιασμού	<u>Εξετάσεις</u> ELISA ☐ Έλεγχος τετρακυκλίνης ☐ Εκτίμηση ηλικίας του ζώου ☐ FAT ☐
Ημερομηνία και αποτέλεσμα διενέργειας της ELISA	
Ημερομηνία και αποτέλεσμα διενέργειας ελέγχου τετρακυκλίνης	ΘΕΤΙΚΟ ☐ ΑΡΝΗΤΙΚΟ ☐
Εκτίμηση ηλικίας του ζώου	
Παρατηρήσεις	
Όνομα υπευθύνου εξέτασης	<i>Σφραγίδα-Υπογραφή</i>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Έντυπο Αποστολής δειγμάτων από κυνηγούς και φύλακες θήρας για το Πρόγραμμα Ενεργητικής Επιτήρησης της Λύσσας

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΖΩΟ/ΔΕΙΓΜΑ	
Είδος ζώου	
Φύλο του ζώου	
Κατάσταση που βρέθηκε το ζώο	
Τόπος που θανατώθηκε	
Ημερομηνία θανάτωσης	
Όνοματεπώνυμο κυνηγού/φύλακα θήρας που θανάτωσε το ζώο	
Υπογραφή κυνηγού/φύλακα θήρας που θανάτωσε το ζώο	
Διεύθυνση και τηλέφωνα επικοινωνίας του ατόμου που θανάτωσε το ζώο	
Είδος δείγματος	Ολόκληρο ζώο ☐
Ημερομηνία συλλογής δείγματος	
Κωδικός δείγματος	ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΠΙΚΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ ΑΡΧΗ
Τοποθεσία συλλογής δείγματος/Γεωγραφικές Συντεταγμένες σημείου συλλογής	
Μέσο μεταφοράς	
Βοήθησαν άλλα άτομα στην περισυλλογή του δείγματος;(εάν ναι αναγράψτε τα στοιχεία των ατόμων)	

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ**ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑ**

1. Περιφέρειες της Χώρας, Γενικές Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής, Διευθύνσεις Κτηνιατρικής αυτών - Έδρες τους
2. Περιφερικές Ενότητες της χώρας, Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Τμήματα Κτηνιατρικής αυτών - Έδρες τους
3. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Διεύθυνση Διαχείρισης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος(με την παράκληση να ενημερωθούν οι Δασικές Υπηρεσίες)
4. Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας, Διεύθυνση Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Παρέμβασης για Λοιμώδη Νοσήματα, Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων
5. Κυνηγετική Συνομοσπονδία Ελλάδος (με την παράκληση να ειδοποιηθούν τα μέλη σας)
6. Ε΄ Κυνηγετική Ομοσπονδία Ηπείρου (με την παράκληση να ειδοποιηθούν τα μέλη σας)
7. ΣΤ΄ Κυνηγετική Ομοσπονδία Μακεδονίας Θράκης (με την παράκληση να ειδοποιηθούν τα μέλη σας) Γενική Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης, Διεύθυνση Τεχνικών Έργων και Αγροτικών Υποδομών, Τμήμα Τοπογραφικής, υπόψη κ Καϊμάρα Δημήτριου
8. Υπουργείο Υγείας, Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Ποιότητας Ζωής, Διεύθυνση Δημόσιας Υγιεινής
9. Γενικό Επιτελείο Στρατού, Διεύθυνση Υγειονομικού
10. Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας, Διεύθυνση Υγειονομικού

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Πανελλήνιος Κτηνιατρικός Σύλλογος
2. Ελληνική Κτηνιατρική Εταιρεία
3. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Κτηνιατρικής
4. Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Τμήμα Κτηνιατρικής

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
2. Γραφείο Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέως ΥΠΑΑΤ
4. Γραφείο Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής ΥΠΑΑΤ
5. Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής ΥΠΑΑΤ, Διεύθυνση Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων και Κτηνιατρικών Εφαρμογών, Τμήμα Προστασίας Παραγωγικών Ζώων και Ζώων Εργαστηρίων
6. Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής ΥΠΑΑΤ, Διεύθυνση Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας
7. Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής ΥΠΑΑΤ, Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών, Τμήμα Μοριακής Διαγνωστικής, Αφθώδη Πυρετού, Ιολογικών, Ρικετσιακών και Εξωτικών Νοσημάτων, ΕΕΑΛ
8. Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής ΥΠΑΑΤ, Διεύθυνση Υγείας των Ζώων